

**Oponentský posudok habilitačnej práce Mgr. Jany Pastorkovej, ArtD. na tému:
CD nahrávky piesňových cyklov slovenských skladateľov E. Kráka, S. Šurina
a L. Bernátha, a písomná reflexia umeleckého výkonu**

V repertoári speváčky sú hojne zastúpené diela z obdobia baroka, čiastočne renesancie a klasiky, a veľmi dobre sa jej lyrický soprán uplatňuje aj v súčasnej hudbe.

So záujmom som si vypočula nahrávky diel, ktoré si habilitantka zvolila ako ukážku svojej tvorby. Sú to štyri opusy piesní, žánrovo odlišné – epické, elegické a žalmy v súčasnej podobe. Ide o hodnotné diela, ktoré znamenajú cenný príspevok do množiny piesňovej literatúry, a verím, že osviežia koncertný repertoár sopranistiek.

Speváčka predviedla realizáciu, ktorá dostala konkrétnu podobu po konzultáciách s jednotlivými autormi. Vokálny prejav vykazuje stabilizovanú techniku interpretky. Naturel Jany Pastorkovej sa tu dobre uplatnil, s výhradou hlbokkej polohy, ktorá nie je doménou speváčky. Jej hlas je jasný, tón hladký a nosný. Prednes vrúcny, výrazovo vrstvený, orientovaný na zobrazenie príbehu, či nálady skladby.

Pôvabné texty piesňových cyklov Egona Kráka obsahujú možnosť farebného rozlíšenia výpovede za použitia adekvátnych postupov. J. Pastorková má potenciál a primeranú fantáziu k stvárneniu rôznorodých situácií či nálad. Výrazové prvky volí v súlade s jej vlastným jemnocitom, ktorým vníma hudobnú i textovú zložku piesní. Jej výrazové nuansy sú jemné a krehké v snahe nenarušiť delikátne hudobné tkanivo.

Piesňový cyklus L. Bernátha Liber psalmodum II je po textovej stránke úsporný, hoci obsahovo závažný. Po stránke interpretačnej efektne pôsobí prísne inštrumentálne vedenie hlasu speváčky. Jej hlas tu pôsobí kompaktnjšie než v predošlých cykloch a prežitok sa javí hlbším v interpretácii textu. (Hudobné pradiivo je hustejšie a hlas sa uplatňuje ako zvuk rovnocenný s nástrojmi.)

Interpret je spolutvorcom diela – jeho oživovateľom. Je na hlasovej dispozícii, umeleckej fantázii, poznaní, citovom bohatstve a vkuse interpreta, ako vystihne zámer autora uložený v notovom zápise. Svoj prístup k uvedeným dielam, ich zvukovú podobu, vytvorila speváčka po racionálnej analýze notového i slovného textu za uváženej voľby adekvátnych výrazových prostriedkov, čo uvádza v písomnej časti habilitačnej práce. Jedná sa hlavne o striedme zaobchádzanie s intenzitou hlasu v závislosti od notového zápisu, resp. od požiadavky skladateľov, čím sa speváčka snažila naplniť ich predstavu. Speváčka sa dôkladne oboznámila s obsahom jednotlivých piesní – písomná práca obsahuje prebásnený slovenský preklad všetkých, ako aj notový materiál (pisateľka komunikuje vo francúzštine). Zvláštnu a rozsiahlu pozornosť venuje habilitantka písomnej reflexii svojich interpretačných výkonov. Podrobne analyzuje svoj prístup interpretky k oživeniu daných kompozícií vzhľadom na konzultácie s príslušnými skladateľmi, ktorí odobrili jej interpretačný postup. Dôkladná príprava interpretačnej činnosti je charakteristická pre osobnosť pisateľky a svedčí o jej zodpovednom prístupe k úlohám. Tvorivá činnosť je podľa vyjadrenia interpretky najviac prít'azlivou

stránkou umeleckej práce. Vkusná a poučená voľba interpretačných prvkov a hlasu je zložkou, ktorá prináša poslucháčom originálny zážitok. Tá istá skladba môže mať u rôznych interpretov rôzny prednes.

Predložená práca je opatrená všetkými náležitosťami. Prácu hodnotím pozitívne, odporúčam ju prijať a Mgr. Jane Pastorkovej, ArtD. udeliť akademický titul docent.

Bratislava, 12.8.2019

Prof. Viktória Stracenská